

Llescar el pa

Andreu Salom i Mir

Hi ha mots la genuïnitat i la catalanitat dels quals representen la virtualització d'una cultura milenària configurada en una geografia d'esquerpes serralades i habitada per gent esforçada, responsable i generosa. El mot *llescar* n'és un, ben viu en la nostra parla catalana. Etimològicament d'origen incert, molt probablement preromà, *llescar* vol dir, és clar, «tallar en llesques», i una *llesca* és una «porció relativament prima i de gruix uniforme treta d'un pa tallant-lo de banda a banda per la seva amplada». Significativament, Jacint Verdaguer, en el seu poemari *Flors del Calvari*, hi escriu els següents versos:

*M'estic a l'hospital
de la Providència,
servit com un rei
per mà de la reina.
Ella em dóna el vi
de la vinya seva:
ella em dóna el pa,
me'l dóna i me'l llesca.*

També Josep M. López-Picó féu un poema en el qual es pot veure l'ús de *llescar*:

*Tu, diligent i sense dir paraula,
amb ton esguard has beneït el pa,
i quan el llesques i ens el dones, fa
una claror de sol damunt la taula
que ens ennobleix les ganes de menjar.*

Els versos de Verdaguer feren dir a Carles Riba, un dels intel·lectuals més sòlids i rigorosos que han donat les lletres catalanes, les següents paraules:

«Tota la pau i l'afable jerarquia de la llar catalana es condensen i s'afiguren en aquest mot «llescar», intraduable, únic, inseparable de la idea del pa de cada dia repartit i rebut amb un sentit religiós de la responsabilitat i de l'agraïment. Per la virtut d'un sol mot tan gràfic, el cel és transportat a la terra, el diví és esdevingut familiar i català».

Llenguatge íntim, intens, enyoradís i somniador, sorgit del geni català i arrelat en el pensament avial, sovint místic, dels nostres grans poetes. |

Referències bibliogràfiques

Clàssics i moderns, de Carles Riba (Ed. 62 i la Caixa, Les millors obres de la literatura catalana, Barcelona, 1979).
Flors del Calvari, de Jacint Verdaguer (Verdaguer Edicions, Barcelona, 2016).
Diccionari Català-Valencià-Balear (Alcover-Moll), Tom 6.